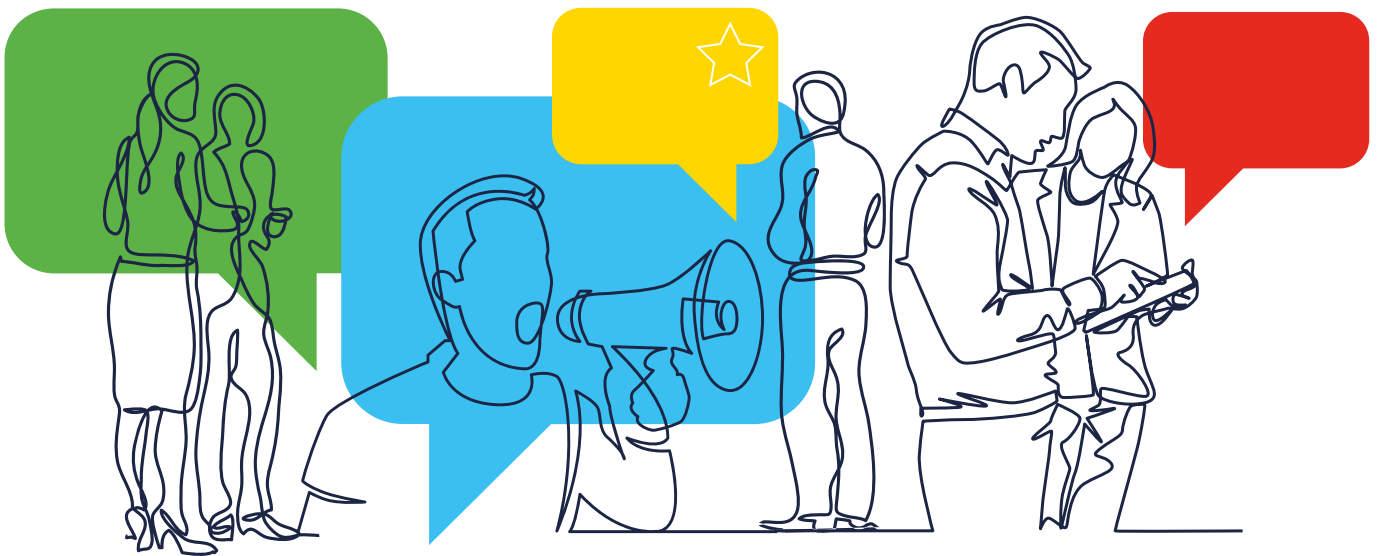

FORUM VOOR HET EUROPEES BURGERINITIATIEF

MINORITY SAFEPACK – ÉÉN
MILJOEN HANDTEKENINGEN VOOR
VERSCHIEDENHEID IN EUROPA

INFO – MEEPRATEN – CONTACTEN – ADVIES

| INHOUD

Minority SafePack – één miljoen handtekeningen voor verscheidenheid in Europa	3
Minority SafePack-campagne	6
De impact van de Minority SafePack-campagne	12

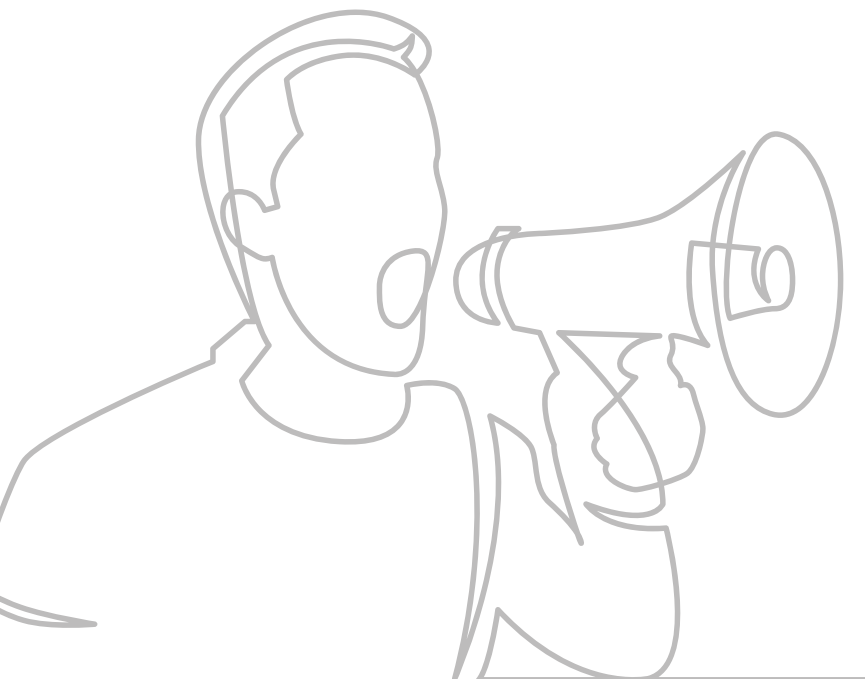

1

Minority SafePack – één miljoen handtekeningen voor verscheidenheid in Europa

Het initiatief "Minority SafePack – één miljoen handtekeningen voor verscheidenheid in Europa" werd op 3 april 2017 geregistreerd en daarmee begon de termijn van één jaar om handtekeningen te verzamelen. De registratie door de Commissie volgde op een oorspronkelijke weigering in september 2013 om het initiatief te registreren, een besluit dat in februari 2017 nietig werd verklaard door het Gerecht van de Europese Unie.

In het initiatief werd de Commissie verzocht elf rechtshandelingen voor te stellen om de bescherming van personen die tot nationale en taalminderheden behoren te verbeteren en de culturele en taalkundige verscheidenheid in de Unie te versterken. De nadruk van het initiatief lag op thema's als regionale en minderheidstalen, onderwijs en cultuur, regionaal beleid, participatie, gelijkheid, audiovisuele en andere media-inhoud, alsook op regionale (staats)steun. Er zij opgemerkt dat twee van de elf voorgestelde rechtshandelingen buiten het kader van de bevoegdheid van de Commissie vielen om wetgeving voor te stellen. Bijgevolg konden er slechts steunbetuigingen voor het initiatief worden verzameld op basis van de negen voorstellen die wel binnen het kader van de bevoegdheden van de Commissie vielen.

De negen door de Europese Commissie geregistreerde voorstellen waren:

1. een aanbeveling van de EU voor de bescherming en bevordering van culturele en taalkundige diversiteit;
2. financieringsprogramma's voor kleine taalgemeenschappen;
3. de oprichting van een centrum voor talendiversiteit;
4. de doelstellingen van de regionale ontwikkelingsfondsen van de EU uitbreiden met de bescherming van nationale minderheden en de bevordering van de verscheidenheid van culturen en talen;
5. onderzoek naar de toegevoegde waarde van minderheden voor onze samenlevingen en voor Europa;
6. een nagenoeg gelijke behandeling waarborgen voor staatloze minderheden, zoals de Roma;
7. een uniform Europees auteursrecht, zodat diensten en uitzendingen in de moedertaal kunnen worden aangeboden;
8. vrije verlening van diensten en ontvangst van audiovisuele inhoud in regio's waar minderheden wonen;
9. groepsvrijstelling voor regionale (staats)steun voor het behoud van de cultuur, de media en het cultureel erfgoed van minderheden.

De organisatoren zagen het Europees burgerinitiatief als een essentieel instrument in de strijd voor de eerbiediging van rechten van minderheden. Zij stelden dat "dit het enige sterke instrument voor een participatieve democratie in de EU is dat de stem van Europese burgers kan versterken en ervoor kan zorgen dat deze in de Europese instellingen wordt gehoord".

"Minority SafePack" is erin geslaagd om tijdens de inzameltermijn van één jaar 1 123 422 gevalideerde steunbetuigingen te verzamelen. Wat de drempelwaarden in de lidstaten betreft, heeft het initiatief het vereiste aantal handtekeningen in elf lidstaten gehaald.

Na afloop van de inzameltermijn volgde het verificatieproces van de handtekeningen en op 10 januari 2020 werd het initiatief officieel ingediend bij de Europese Commissie (zie [persbericht](#)). Vervolgens vond op 5 februari 2020 een ontmoeting plaats tussen de organisatoren en de vicevoorzitter van de Europese Commissie en commissaris voor Waarden en Transparantie **Věra Jourová** en de commissaris voor Innovatie, Onderzoek, Cultuur, Onderwijs en Jeugd **Mariya Gabriel**.

Op 15 oktober 2020 vond een openbare hoorzitting in het Europees Parlement plaats (zie [persbericht](#)) en op 14 december 2020 is het initiatief besproken tijdens de plenaire vergadering van het Europees Parlement. In een daaropvolgende [resolutie](#) van 17 december 2020 sprak het Europees Parlement zijn steun uit voor het initiatief (zie [persbericht](#)).

In deze fase was de COVID-19-pandemie een behoorlijke uitdaging voor het initiatief. De openbare hoorzitting moest twee keer worden verplaatst en de pandemie maakte het moeilijk om minderhedenrechten op de publieke agenda te houden.

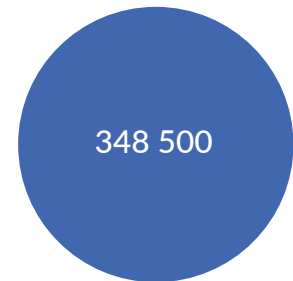
Op 14 januari 2021 heeft de Commissie een mededeling vastgesteld over het initiatief (zie [persbericht](#)). De organisatoren waren echter niet tevreden over de reactie van de Commissie. Daarom hebben zij op 24 maart 2021 bij het Gerecht van de Europese Unie een verzoek tot nietigverklaring van de mededeling van de Commissie ingediend.

Succesfactoren:

- Betrokkenheid bij de zaak en doorzettingsvermogen als dingen anders lopen dan oorspronkelijk gepland.
- Goed opgezette campagnestrategie die aansluit bij de doelgroep. Voorbeeld: bij het campagne voeren voor de rechten van minderheden gebruikmaken van minderheidstalen om mensen te bereiken.
- Actief ter plaatse campagne voeren bij lokale gemeenschappen in verschillende lidstaten, maar ook mikken op instellingen en politici op nationaal en Europees niveau.
- Sterke en betrouwbare partners voor de campagne aanwijzen.
- Een hardwerkend en toegewijd team opzetten.

Financieringsbronnen (€)

■ The Federal Union of European Nationalities (FUEN)

2

Minority SafePack-campagne

Vorbereiding

Het burgerinitiatief “Minority SafePack” werd opgezet door een groep organisatoren die werd gesteund door de Federale Unie van Europese Nationaliteiten (FUEN), de Zuid-Tirolse Volkspartij, de Democratische Alliantie van Hongaren in Roemenië en de Youth of European Nationalities. Hun idee om een miljoen handtekeningen te verzamelen en minderheden en etnische groepen hoog op de Europese agenda te plaatsen, werd al in 2011 bedacht. De voorbereidingen voor de oorspronkelijke start van het initiatief in 2013 namen twee jaar in beslag¹.

Tijdens deze voorbereidingsfase hadden de organisatoren duidelijke doelstellingen voor ogen. Zij wilden met name een reeks wetgevingsvoorstellen opstellen met de nadruk op het **verankeren van hun eisen in de praktijk**. Met het oog hierop organiseerden zij vergaderingen, overlegden zij met juridische deskundigen en deskundigen op het gebied van de rechten van minderheden en deden zij inspanningen om politieke steun op verschillende niveaus te verkrijgen. Zij hebben er ook voor gezorgd dat het **voorstel van het initiatief gebaseerd werd op de EU-Verdragen en dat de formulering dienovereenkomstig werd aangepast**².

De **brede focus en de ambitieuze doelstellingen** van het initiatief voegden nog extra uitdagingen aan de voorbereidingsfase toe. In plaats van op één enkele kwestie te focussen, wilde het initiatief rekening houden met de talrijke problemen waarmee traditionele minderheden in verschillende lidstaten worden geconfronteerd en trachten alomvattende oplossingen te vinden voor deze talrijke kwesties. Het doel van het initiatief was ook veel breder dan alleen maar een miljoen handtekeningen te verzamelen. In feite stonden het aanzwengelen van een debat in de Europese publieke ruimte en het opbouwen van een sterke en duurzame coalitie voor de rechten van minderheden tijdens die termijn van één jaar hoog op de agenda. De organisatoren wilden zich niet beperken tot het verzamelen van handtekeningen in zeven lidstaten, maar wilden hun initiatief in zo veel mogelijk Europese regio's presenteren.

De voorbereidingsfase was niet eenvoudig voor “Minority SafePack”, want het eerste registratieverzoek werd door de Europese Commissie afgewezen omdat de in het initiatief geformuleerde eisen buiten haar bevoegdheid vielen om EU-rechtshandelingen voor te stellen. Tegen dit besluit van de Commissie werd beroep ingesteld bij het Hof van Justitie

1 <https://www.fuen.org/en/article/What-will-be-the-next-steps>

2 <https://www.fuen.org/en/article/Expert-meeting-in-Brussels>

van de Europese Unie. De formele registratie van het initiatief heeft een aantal jaren geduurd en vond uiteindelijk in 2017 plaats.

De campagne werd gecoördineerd door de Federale Unie van Europese Nationaliteiten, de overkoepelende organisatie van Europese minderheden die meer dan 100 organisaties uit 35 landen verenigt. De belangrijkste stappen waar de organisatoren tijdens de voorbereidingsfase aan werkten, waren het ontwikkelen van een duidelijke strategie, het identificeren van partners en het vinden van middelen om de Europese campagne te voeren.

| Uitvoering

De fase van het verzamelen van handtekeningen voor “Minority SafePack” ging in april 2017 van start. De lancering van de campagne werd een maand later gevierd tijdens een evenement in het kasteel van Bánffy in Roemenië, met meer dan 400 sympathisanten uit alle hoeken van Europa en meer dan 50 journalisten die verslag uitbrachten over het evenement³. (Bekijk [hier](#) een video over de lancering van de campagne.)

Na het officiële startevenement zijn verscheidene aangesloten organisaties en partners in verschillende lidstaten en regio's onmiddellijk begonnen met het **plannen en organiseren van hun eigen evenementen** ter ondersteuning van het initiatief⁴. Er werd ook een **Europabrede campagnestrategie** ontwikkeld, een nieuwe website gelanceerd met de nadruk op gemakkelijk te begrijpen verhalen uit heel Europa, en een “Minority SafePack”-brochure en ander promotiemateriaal gepubliceerd.

Ook in de uitvoeringsfase **verdeelden de ondersteunende organisaties de taken onder elkaar**. De Democratische Alliantie van Hongaren in Roemenië (RMDSZ) verbond zich er bijvoorbeeld toe om 250 000 van de vereiste 1 miljoen handtekeningen in te zamelen.

Om hun belangrijkste doelgroepen (nationale minderheden) te bereiken, probeerden de organisatoren hun campagneboodschappen in verband te brengen met de verschillende problemen waarmee minderheden in Europa te kampen hebben. Het was belangrijk om de boodschappen nog meer te personaliseren, “aangezien minderheden in Europa onder verschillende omstandigheden leven, meestal afhankelijk van de lidstaat waarin zij wonen; sommige van hen hebben volledige beslissingsbevoegdheid in zaken die hen betreffen, terwijl andere zelfs niet worden erkend. In het geval van gemeenschappen met problemen, hebben we getracht hun meest urgente problemen in kaart te brengen en presenteerden we het Minority SafePack als mogelijk oplossing daarvoor.”

De organisatoren hebben ook een andere belangrijke doelgroep aangewezen, namelijk burgers van lidstaten zoals Denemarken, Duitsland of Hongarije die nauwe banden hebben met leden van hun gemeenschap die

3 <https://www.fuen.org/en/article/The-petition-campaign-for-the-Minority-SafePack-Initiative-started-in-Bonchida>

4 <https://www.fuen.org/en/article/The-Minority-SafePack-Initiative-is-now-available-for-online-signatures>

in het buitenland wonen.

Wat de uitvoering van de campagnestrategie betreft, **was het vertalen van materiaal en het gebruik van een aanzienlijk aantal talen van essentieel belang**. De campagne voor “Minority SafePack” werd uiteindelijk in meer dan dertig talen gevoerd, ook in regionale talen zonder officiële EU-status. Dit was belangrijk omdat tot wel vijftig miljoen EU-burgers regionale of minderheidstalen spreken en het doel was dat elke Europese burger die tot een nationale minderheid of taalgroep behoort, zich kon identificeren met de kernboodschap van het initiatief, namelijk dat het in het belang is van zijn/haar gemeenschap en dat het een investering is in het leven van de toekomstige generaties. Honderden boodschappen werden met succes afgestemd op de verschillende doelgroepen: “Stel dat u een van de 41 000 mensen in Noord-Italië bent die Ladinisch spreken en u ontvangt een post in het Ladinisch op sociale media!”⁵

Voor het welslagen van het initiatief was het van essentieel belang om **ook krachtige steun buiten de minderheidsgemeenschappen** in heel Europa te verkrijgen. De boodschap van de campagne moest duidelijk zijn: “Wij zijn niet bevooroordeeld. Wij willen de meerderheidsgemeenschappen in hun waarde laten!”, aldus de voorzitter van de RMDSZ, **Hunor Kelemen**⁶. Bovendien hebben de organisatoren van “Minority SafePack” de deelname van meerderheidsgroepen gewaardeerd, mede vanwege hun wens om een sterk netwerk van partners op te richten voor “een coalitie die het initiatief onvermijdelijk en onontkoombaar maakt voor de Europese Commissie”.

De organisatoren wilden hun strategie ook op Europees niveau uitvoeren en daartoe **zochten en kregen zij de steun van politieke leiders**. Daartoe gingen de organisatoren vaak op reis om partners, instellingen en aangesloten organisaties in diverse landen te bezoeken. De delegatie van “Minority SafePack” heeft ook een ontmoeting gehad met de interfractiewerkgroep voor minderheden van het Europees Parlement om de campagne te bespreken. De organisatoren deden een beroep op de interfractiewerkgroep om de boodschap van het initiatief in het Parlement te helpen verspreiden, zodat de leden van het Europees Parlement hun burgers en de media in de lidstaten over het initiatief konden voorlichten, en om partners te vinden om het succes van het initiatief te garanderen. Medevoorzitter **Nils Torvalds** verzekerde de delegatie van zijn steun en verschillende EP-leden kondigden aan dat zij zich actief zouden inzetten voor de campagne⁷. Voor “Minority SafePack” was het belangrijk om ook steun te krijgen binnen de Raad van Europa. Om deze steun te verkrijgen, heeft de delegatie van “Minority SafePack” de najaarszitting van de parlementaire vergadering van de Raad van Europa in Straatsburg bijgewoond.

5 https://europa.eu/citizens-initiative-forum/blog/minority-safepack-advice-ongoing-initiatives-adapt-new-setting_nl

6 <https://www.fuen.org/en/article/FUEN-Congress-Cluj-NapocaKolozsvar-to-become-the-European-capital-of-minorities-in-May>

7 <https://www.fuen.org/en/article/MEPs-engage-in-petition-campaign-for-the-Minority-SafePack-Initiative>

| Verzamelen van steunbetuigingen

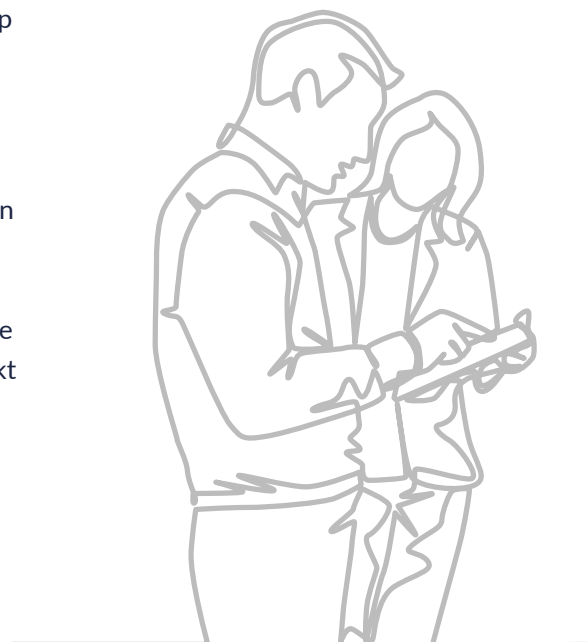
De bijdrage van de bij het initiatief aangesloten organisaties, regionale partners en gemeenschappen was van cruciaal belang voor het verzamelen van de vereiste één miljoen handtekeningen. Het campagne team heeft zich actief ingezet om hoognodige informatie te verstrekken en beste praktijken en winnende strategieën met zijn netwerk te delen. Het presidium van de FUEN en de leden van het burgercomité waren altijd beschikbaar voor bezoeken aan de lidstaten om het bewustzijn te vergroten. Tijdens het verzamelen van de handtekeningen was het netwerk op lokaal niveau echter nodig om persoonlijke verhalen en boodschappen te verspreiden en om lokale gemeenschappen te laten zien dat “Minority SafePack” een “initiatief was dat het dagelijks leven van minderheidsgemeenschappen en van de 50 miljoen EU-burgers die tot een minderheid of minderheidstaalgroep behoren, kan verbeteren”⁸.

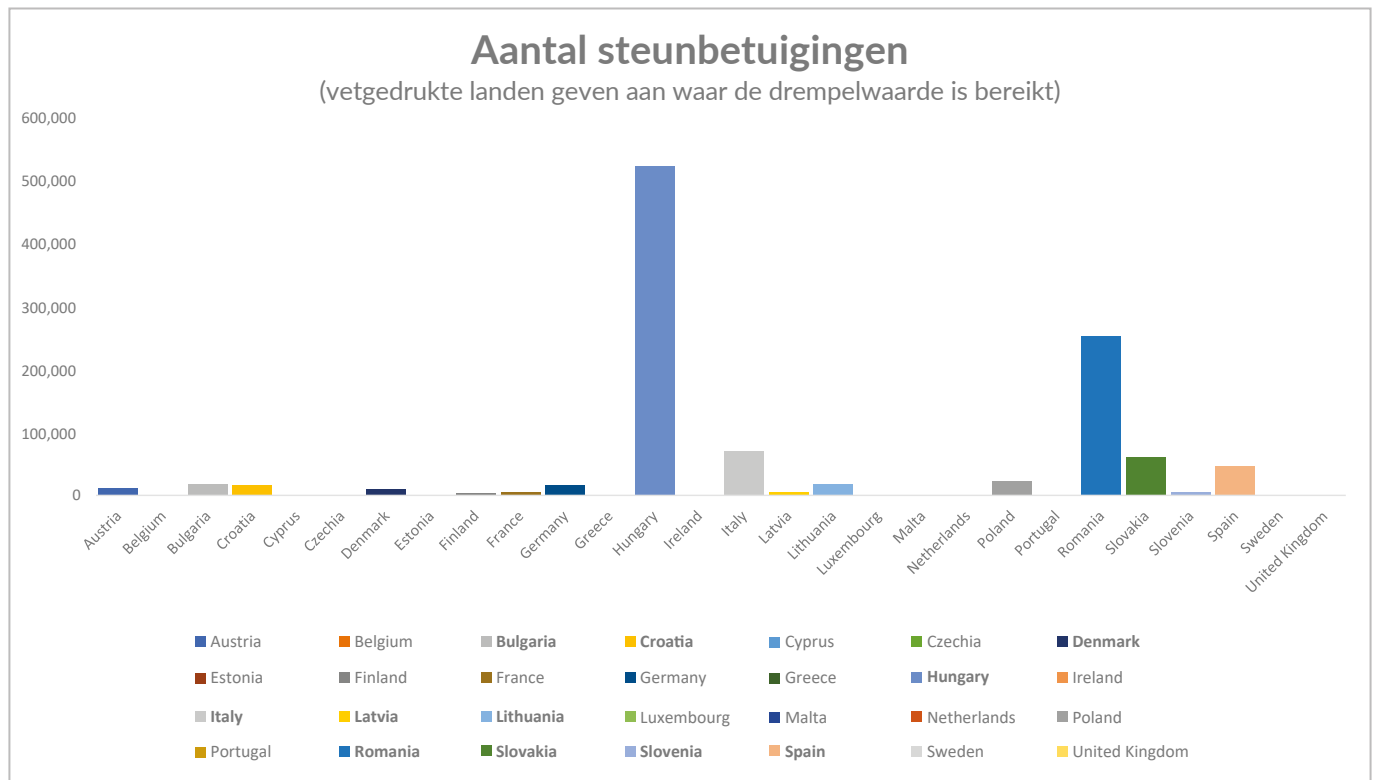
Bij het opzetten van een sterk partnerschap werden ook organisaties betrokken die actief waren op dat gebied en al ervaring hadden opgedaan met het voeren van campagnes. Deze partners waren van cruciaal belang voor het inzamelen van handtekeningen, met name in Litouwen, Bulgarije, Slovenië en Spanje. De organisatoren hielden de partners gemotiveerd door de bereikte mijlpalen te delen en te zorgen voor voortdurende communicatie tussen de leden van het netwerk. Handtekeningen werden vooral verzameld in lidstaten met grote minderheidsgemeenschappen of in landen waar de bescherming van minderheden als problematischer werd ervaren.

De technische voorwaarden voor het verzamelen van handtekeningen zijn in juni 2017 vastgesteld. De [campagnewebsite](#) van “Minority SafePack” bood toegang tot papieren formulieren en de online-handtekeningentool. In september schakelden de organisatoren van “Minority SafePack” over op het online-verzamelsysteem van de Europese Commissie omdat dit beter aansloot bij hun behoeften.

Naast het optimaliseren van het online-verzamelsysteem voor handtekeningen, was het initiatief ook sterk afhankelijk van het verzamelen van handtekeningen **op papieren formulieren**. Dit gebeurde bijvoorbeeld door vrijwilligers die van deur tot deur gingen in hun gemeenschappen, de campagne presenteerden en ondertekenaars hielpen bij het invullen van de vereiste informatie. De organisatoren benadrukten: “Uit onze ervaring blijkt dat wij de straat op moeten gaan en met de mensen moeten praten om handtekeningen te verzamelen.”

⁸ <https://www.fuen.org/en/article/A-common-message-of-50-million-voices-and-your-personal-stories-The-winning-strategy-for-the-MSPI>

| Verificatie en indiening

De termijn voor het verzamelen van handtekeningen voor “Minority SafePack” liep in april 2018 af en toen waren er 1 320 246 steunbetuigingen verzameld. Deze steunbetuigingen werden toegezonden aan de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de verificatie ervan in elke lidstaat. Na het formele proces werd een definitief aantal van 1 123 422 handtekeningen gevalideerd door de nationale autoriteiten. De vereiste drempelwaarde werd in elf lidstaten bereikt⁹.

Daarna werd het initiatief op 10 januari 2020 formeel ingediend bij de Europese Commissie.

“Minority SafePack” was een van de eerste initiatieven die een langetermijnstrategie ontwikkelden met het oog op de indiening ervan bij de Europese Commissie. Hiertoe heeft FUEN een team van Europese juridische deskundigen verzameld om op basis van de voorstellen van het initiatief een concrete reeks wetgevingsvoorstellen uit te werken. Het was in wezen een stapsgewijze gids over de wijze waarop deze punten in het huidige wetgevingskader van de EU ten uitvoer moeten worden gelegd. Deze voorstellen werden vervolgens samen met de certificaten van 1 123 422 gevalideerde steunbetuigingen aan de Europese Commissie voorgelegd.

In het kader van deze strategie hebben de organisatoren ook een belangenbehartigingscampagne gevoerd. De organisatoren kwamen bijeen en presenteerden het initiatief aan staatshoofden, regeringsvertegenwoordigers en aan leden van nationale parlementen, het Europees Parlement en regionale overheden. De organisatoren benadrukten dat de “resultaten van de belangenbehartigingscampagne uitzonderlijk waren: veel regio’s namen steunbetuigingen aan, en ook de Duitse Bondsdag, het Hongaarse Parlement en de Nederlandse Tweede Kamer stemden over dergelijke resoluties. “Minority SafePack” werd zelfs het eerste Europese burgerinitiatief met een plenair debat in het Europees Parlement, gevolgd door een resolutie die met een grote meerderheid werd aangenomen”.

⁹ https://europa.eu/citizens-initiative-forum/blog/minority-safepack-advice-ongoing-initiatives-adapt-new-setting_nl

3

De impact van de Minority SafePack-campagne

Onderzoek en besluit van de Commissie

Na de formele indiening van het initiatief op 10 januari 2020 hebben de organisatoren op 5 februari 2020 een ontmoeting gehad met de Eurocommissarissen **Věra Jourová** en **Mariya Gabriel**.

Vervolgens is op 15 oktober 2020 een openbare hoorzitting in het Europees Parlement gehouden. De hoorzitting bracht leden van de EP-Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, de EP-Commissie cultuur en onderwijs (in associatie met de EP-Commissie verzoekschriften) en andere deelnemende commissies bijeen. Tijdens de hoorzitting hebben ook hoge vertegenwoordigers van de Europese Commissie, de Raad van Europa, het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten en het Comité van de Regio's het woord gevoerd (zie [persbericht](#)).

Het initiatief werd vervolgens op 14 december 2020 besproken tijdens de plenaire vergadering van het Europees Parlement. Op 17 december 2020 heeft het Europees Parlement zijn steun voor het initiatief uitgesproken door een resolutie aan te nemen met 524 stemmen voor, 67 stemmen tegen en 103 onthoudingen. Het Parlement wees erop dat nationale en taalminoriteiten in de EU worden geconfronteerd met assimilatie en taalverlies, wat leidt tot taalkundige en culturele verarming. Het Europees Parlement heeft de Commissie opgeroepen om met wetsvoorstellen te komen om dit probleem aan te pakken (zie [persbericht](#)).

Op 14 januari 2021 heeft de Europese Commissie een mededeling goedgekeurd waarin zij haar acties uiteenzet naar aanleiding van "Minority SafePack". Hierin wordt benadrukt dat inclusie en eerbiediging van de rijke culturele diversiteit van Europa een van haar belangrijkste prioriteiten en doelstellingen is. Niettemin wordt hierin ook gesteld dat sinds de oorspronkelijke indiening van het initiatief in 2013 een brede reeks maatregelen is genomen die tegemoetkomen aan verschillende aspecten van de voorstellen van Minority SafePack. In de mededeling wordt elk van de negen afzonderlijke voorstellen op de eigen merites beoordeeld, rekening houdend met het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel. Concluderend was de Commissie van mening dat, hoewel er geen verdere rechtshandelingen werden voorgesteld, de volledige uitvoering van reeds bestaande wetgeving en beleidsmaatregelen een krachtig arsenaal vormt om de doelstellingen van het initiatief te ondersteunen (zie [persbericht](#)).

Follow-up

Na publicatie van de mededeling van de Commissie hebben de organisatoren van “Minority SafePack” hun ongenoegen geuit over het ontbreken van een wetgevingsvoorstel. Op 24 maart 2021 heeft het burgercomité van het “Minority SafePack” een verzoek ingediend bij het Gerecht van de Europese Unie om de mededeling van de Commissie over het initiatief nietig te verklaren.

Tips voor toekomstige organisatoren

- Neem actief contact op met potentiële belanghebbenden op verschillende niveaus. Aanwezig zijn op het terrein is essentieel, maar ook overleg met politieke leiders op Europees en nationaal niveau is van cruciaal belang voor uw succes.
- Spendeer tijd aan het bepalen van uw doelgroep en zorg ervoor dat uw communicatiestrategie aan hun behoeften voldoet. Houd rekening met de verschillende talen die u kunt gebruiken om ze te bereiken, het belang van lokale verhalen waarmee mensen zich kunnen identificeren, en van online- en offline-communicatiemiddelen. Het is belangrijk om uw mogelijke sympathisanten via verschillende kanalen te bereiken.
- Dingen gaan niet altijd volgens plan. Wilt u uw doel bereiken, denk dan kritisch na over uw campagne, zet zo nodig vraagtekens bij de structuren en besluiten, en verander van koers als dat nodig is.
- Ook al wordt vandaag de dag een groot deel van de handtekeningen online verzameld, verlies niet uit het oog dat het heel belangrijk is om echte contacten te maken. Betrokkenheid, met mensen praten en weten wat er in lokale gemeenschappen speelt, is een essentieel onderdeel van het verspreiden van uw boodschap en zorgt ervoor dat uw campagne haar doelstellingen bereikt.
- Probeer aanwezig te zijn op sociale media en overtuig lokaal belangrijke personen om zich bij uw zaak aan te sluiten want dit vergroot de geloofwaardigheid van het initiatief.